

2. Федчак І.А. Основи кримінального аналізу: навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 288 с.

3. Білоус Р., Василянчук В. і Таран О. Використання методів кримінального аналізу під час оперативного провадження та досудового розслідування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. Т. 118. № 1. 2021. С. 131–137. doi: <https://doi.org/10.33270/01211181.131>.

4. Шинкаренко І.Р. Проблеми запровадження кримінального аналізу в діяльність підрозділів кримінальної поліції: теоретико-історичне підгрунття. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. № 1. 2017. С. 233–242. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/125>

5. Білоус Р.В. Кримінальний аналіз у протидії кримінальним правопорушенням. *Актуальні питання виявлення та розкриття злочинів Національною поліцією: вітчизняний та зарубіжний досвід: матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу (Київ, 19 лют. 2020 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]*. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. 258 с.

Добош Вікторія Василівна,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Неклеса О. В.,
викладач кафедри кримінального процесу
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТАКТИЧНО-КРИМІНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Тактичний аналіз – когнітивний/пізнавальний і технічний процес, метою якого є оцінка характеру злочину, виявлення ризиків, тенденцій та моделей злочинності, встановлення пов'язаних фактів, інцидентів або місць імовірного скоєння злочинів. Ця форма аналізу має короткострокову та середньострокову перспективу.

Використовується безпосередньо для успішного вирішення конкретних проблем. Метою використання кримінально аналітичної інформації є моніторинг ситуації стосовно можливих тактичних рішень щодо поточних питань для розміщення ресурсів у визначених проміжках часу.

Базовим елементом системи забезпечення громадського порядку та протидії злочинності є поліція. Основні пріоритети її діяльності сформульовані у законі.

У ході реформи органів внутрішніх справ є однією з ключових цілей правоохоронної діяльності оголошено захист честі, гідності, права і свободи кожної людини і громадянина. Саме про це йдеться у ч. 1 та 2 ст. 1 Закону про поліцію: «...Поліція призначена для захисту життя, здоров'я, прав та свобод громадян, іноземних громадян, осіб без громадянства (далі – громадяни, особи), для протидії злочинності, охорони громадського порядку, власності та забезпечення суспільної безпеки [1].

Поліція негайно приходить на допомогу кожному, хто потребує її захисту від злочинців. та інших протиправних посягань». Зазначена теза, покладена в основу правоохоронної діяльності органів внутрішніх справ України, вінчає зміну пріоритетів цієї діяльності – від охорони інтересів держави до охорони інтересів людини та громадянина, його прав та свобод, майна та власності.

У зв'язку з цим поліція має розробляти та здійснювати передбачені законами та іншими нормативними правовими актами заходи, спрямовані на приведення суспільних відносин, пов'язаних з життям, здоров'ям, честю, гідністю, правами та свободами людей, у стан захищеності від суспільно шкідливих, суспільно небезпечних діянь та наслідків таких [4, с. 40–43].

Визначаючи сутність поліції у її призначенні, законодавець не розкриває змісту визначень «суспільний порядок» та "громадська безпека". Звертаючи увагу на широту та багатоплановість зазначених категорій, слід визнати, що в даний час відсутня єдність у розумінні зазначених дефініцій, їх предметного складу та основних інститутів.

Для складання тактичного аналізу використовуються конкретні категорії. Більшість даних, що використовуються в тактичному аналізі, походять з поліцейських баз даних, особливо інцидентів, які вносяться та зберігаються у комп'ютерних програмах. Вони містять інформацію про інциденти та злочини з визначенням місць їх учинення (геопросторові атрибути) та частоти повторюваності на території певного поліцейського підрозділу.

На думку професора Аврутина Ю.Є., поняттям «забезпечення громадського порядку» охоплюється та забезпечення громадську безпеку, тобто. захист усіх і кожного від необережних протиправних діянь, наслідків використання джерел підвищеної небезпеки, стихійних сил природи, катастроф, аварій тощо [1, с. 33].

Результати діяльності кримінального аналітика дозволяють:

- скористатися різноманіттям інформації, що існує в правоохоронних органах, у кримінальній статистиці;
- максимізувати використання обмежених ресурсів правоохоронних органів; кримінальним проблемам на різних рівнях

(місцевому, регіональному, рівні штату, національному, глобальному, всередині та між правоохоронними органами);

– виявляти та попереджати злочинність;

– задовольняти потреби правоохоронних органів у суспільстві, що змінюється, з метою забезпечення громадського порядку та громадської безпеки.

Виділяють такі основні види кримінального аналізу:

– тактичний кримінальний аналіз;

– стратегічний кримінальний аналіз; аналіз дій.

Процес кримінального аналізу умовно можна у наступній послідовності: збір та управління даними; запит та перегляд даних; аналіз даних; розповсюдження даних; реагування на дані; оцінка та зауваження.

Для якісного здійснення зазначених вище дій аналітики повинні володіти певними знаннями, у тому числі про:

– злочинності та кримінальну поведінку;

– правоохоронну діяльність і стратегії;

– зону обслуговування; – політику агентства.

Таким чином, у діяльності правоохоронних органів у протидії злочинності складається певний напрямок роботи – кримінальний аналіз. При цьому даний вид діяльності використовується як при здійсненні поліцейських операцій з охорони громадського порядку та припинення злочинності, так і безпосередньо при розкритті та розслідуванні злочинів. Вивчення типології кримінального аналізу, на нашу думку, дозволяє більш чітко зрозуміти суть даного методу, а також виробити пропозиції щодо інтеграції зарубіжного позитивного досвіду у вітчизняну практику досудового кримінального провадження.

Список використаних джерел

1. Пихтін Микола Порфирійович. Організаційно-правові основи діяльності поліції Швеції (порівняльно-правовий аналіз). К.: Прецедент (2010).

2. Поклад Олександр Валентинович. Громадський контроль за діяльністю поліції. Diss. Запоріжжя, 2018.

3. Ключко Анатолій Миколайович, and Віталій Олександрович Собина. Громадський контроль за діяльністю поліції в Україні. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія: Державне управління 1 (2017): 194–201.

4. Сердюк Анна Миколаївна. Щодо критеріїв ефективності діяльності поліції закордонних країн. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». 2015. Вип 3 (2015): 155–159.